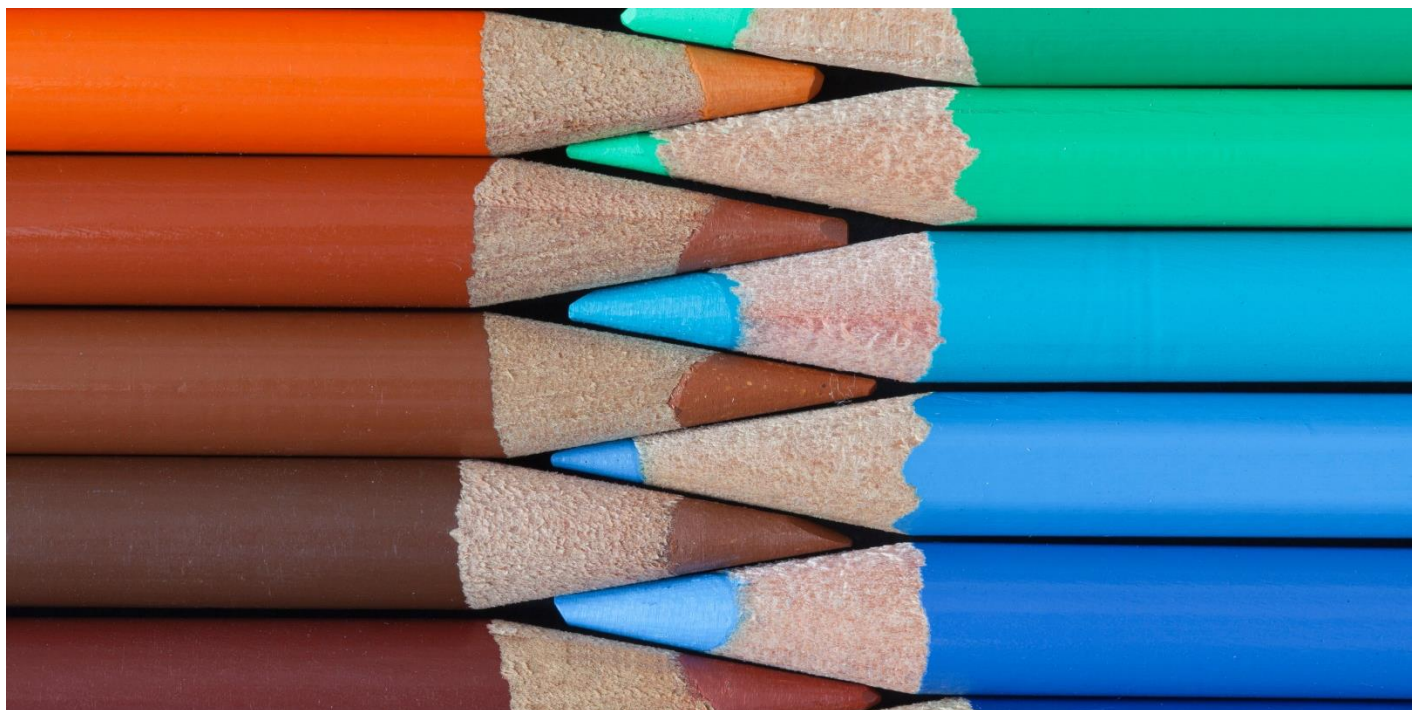

Felmérés a magyar adózási rendszeréről – 2014

A magyar üzleti szektor adózási tapasztalatai

Tartalomjegyzék

Bevezető.....	1
A felmérés során alkalmazott módszertan.....	1
A felmérés célja	1
A megkérdezettek	1
Az ügyintézés során szerzett tapasztalatok.....	2
Ellenőrzési tapasztalatok	3
Biztonság, bizonytalanság és versenyképesség	5
Nemzetközi összehasonlítás.....	8
Adóstratégia.....	8

Bevezető

A Deloitte Magyarország Adó- és jogi tanácsadás üzletágának kiemelt feladatai közé tartozik ügyfelei támogatása az egyes adóhatósági ellenőrzések és közigazgatási eljárások során.

Rendszeresen felmerül a kérdés, hogy ügyfeink milyen gyakorlati tapasztalatokkal rendelkeznek a nemzeti Adóhatósággal való együttműködés tekintetében, mik a jellemzően kritikus pontok, hogyan lehetnének hatékonyabbak és eredményesebbek az ellenőrzési, illetve közigazgatási eljárások, valamint hogy milyen eszközök tehetnének kiegyensúlyozottabbá és gördülékenyebbé az együttműködést.

2014 nyarán a Deloitte Magyarország a magyar üzleti szektor körében végzett felmérés keretein belül a hazai adózási rendszerrel és a társaságok adózási gyakorlatával kapcsolatos tapasztalatait mérte fel.

A felmérés során alkalmazott módszertan

Kérdőívünket a Deloitte adószakértőinek közreműködésével készítettük el. A kitöltésre meghívó alapján, a Deloitte által biztosított internetes felületen volt lehetőség.

A kérdőív kitöltése 2014. június és július hónapokban történt, mely időszak alatt 41 hazai vállalatól kaptunk értékelhető választ. Felmérésünkbe adózási vezetőket és a compliance osztályok felelőseit vontuk be, illetve ahol erre nem volt lehetőség, ott a pénzügyi vezetőket, igazgatókat kérdeztük meg.

A magyarországi adófelmérést követően a Deloitte tagvállalatok európai szinten is elvégezték egy felmérést az európai országokat érintő adózási tendenciákkal kapcsolatban. Jelen elemzésünkben a magyarországi adatokat összehasonlítottuk az európai trendekkel is.

A felmérés célja

A Deloitte Magyarország által végzett kutatás célja elsősorban az volt, hogy megismerjük a belföldi illetőségű adózók véleményét és eddigi tapasztalatait a magyar adózási rendszerrel és az adózási morállal kapcsolatban. A kutatás további célja az adózók olyan konstruktív javaslatainak összegyűjtése volt, amelyek segítségével szolgálhatnak a hatóságok számára az adózási rendszer célzott és hatékony átalakításának megalapozásában.

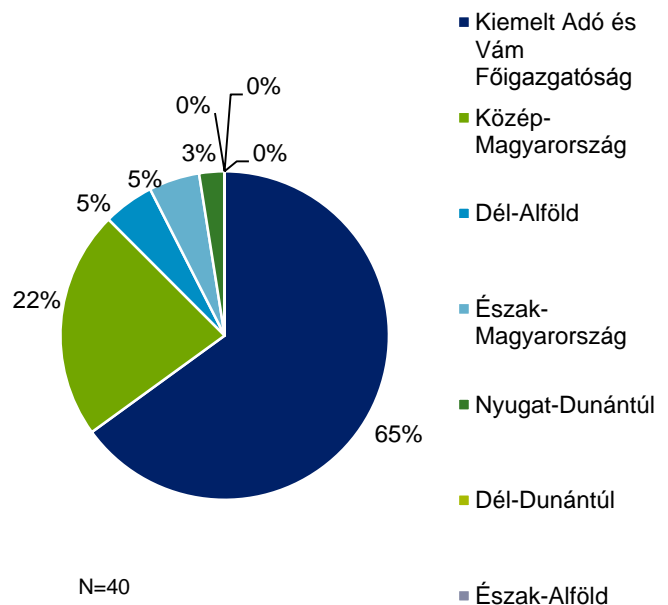
Kérdőívünk kitért az adózás legfontosabb területeire; számos kérdés foglalkozik az Adóhatóság eljárásaival, az adózók és a hatóságok közötti kapcsolatjavítási lehetőségeivel, valamint az

adózók által javasolt adminisztratív és egyéb adóterheket racionalizáló lehetőségekkel kapcsolatban. Jelen összefoglaló célja a felmérés során gyűjtött adatok és a kutatás legérdekesebb eredményeinek ismertetése és azok rövid elemzése.

A megkérdezettek

A társaságok felmérésben résztvevő képviselői, vagyis a Deloitte által összeállított kérdőív tényleges kitöltői többségében pénzügyi vezető/igazgatói beosztásban állnak az adott társaság alkalmazásában. A felmérés eredményeiből kiderül, hogy a résztvevő társaságok legnagyobb része a közép-magyarországi régióban tevékenykedik, a válaszadók 65%-a Kiemelt Adó és Vám Főigazgatósághoz, 23%-a Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósághoz tartozik. Kisebb részben, 5-5%-ban, a résztvevő vállalatok a Dél-alföldi és az Észak-magyarországi, 3%-uk pedig Nyugat-dunántúli Regionális Adó Főigazgatósághoz tartozik. A Regionális Adó Főigazgatóságok százalékos eloszlásából az is következik, hogy a válaszadó vállalatok nagy része kiemelt adózónak számít.

Melyik Regionális Adó Főigazgatósághoz tartozik a Társaság?

Az ügyintézés során szerzett tapasztalatok

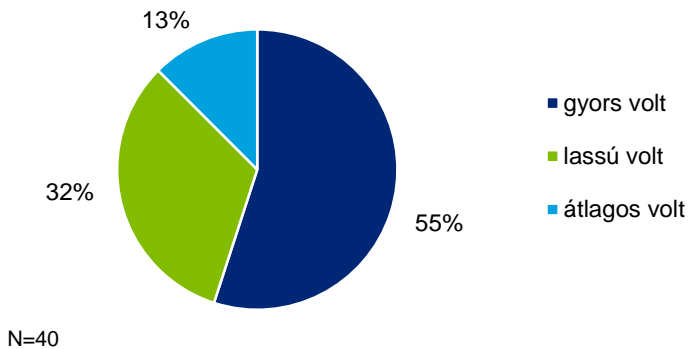
A kutatásban részt vevő társaságok mindegyike került már kapcsolatba az Adóhatóság ügyfélszolgálatával. Az ügyintézés menete a válaszadók 55%-a szerint gyors volt, 33% szerint lassú volt és 13% válaszolta azt, hogy az ügyintézés átlagos gyorsaságú volt. Ezen felül 53% vélte úgy, hogy az adóhatóság tájékoztatása az ügyintézés során teljes körű volt, míg a megkérdezettek 40%-a szerint hiányos volt, 8%-a szerint pedig a tájékoztatás nem volt használható.

Az egyre inkább előtérbe kerülő elektronikus ügyintézés kapcsán kérdeztük meg a kutatásban résztvevőket, hogy mennyire elégedettek az Adóhatóság elektronikus szolgáltatásaival, mint

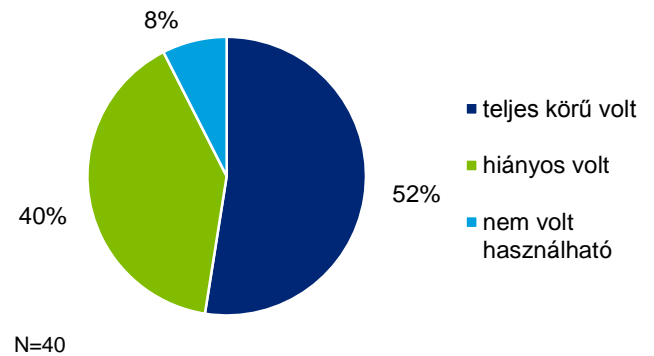
például az internetes nyomtatványkitöltő programokkal. A válaszadók 60%-a elégedett volt az Adóhatóság elektronikus elérhető szolgáltatásaival, 38% szerint további fejlesztés szükséges és csupán 3% volt elégedetlen az online felülettel.

A kutatás eredményei azt mutatják, hogy az ügyintézés menete és minősége megosztó kérdés az adózók körében, az ügyintézés menete és az információnyújtás nem elégíti ki teljes mértékben az adózók igényeit. Ezzel szemben az elektronikus szolgáltatásokkal nagyrészt meg vannak elégedve a kutatásban részt vevő vállalatok, azonban további fejlesztések még javasoltak ezekkel a szolgáltatásokkal kapcsolatban.

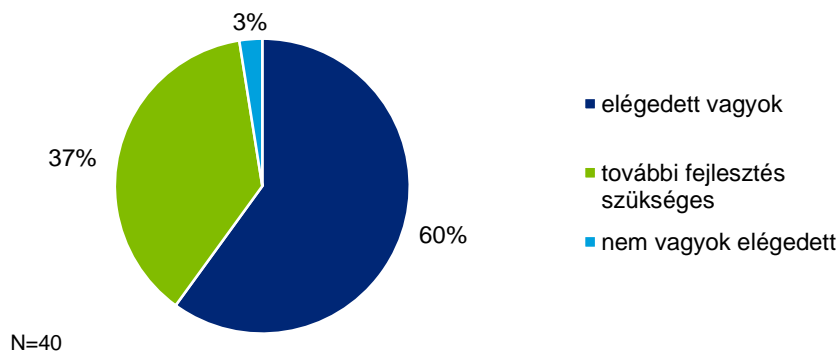
Ha az adóhatóság ügyfélszolgálatával került kapcsolatba, az ügyintézés

Az adóhatóság tájékoztatása

Az elektronikus elérhető szolgáltatásokkal (pl. bevallás kitöltő program)

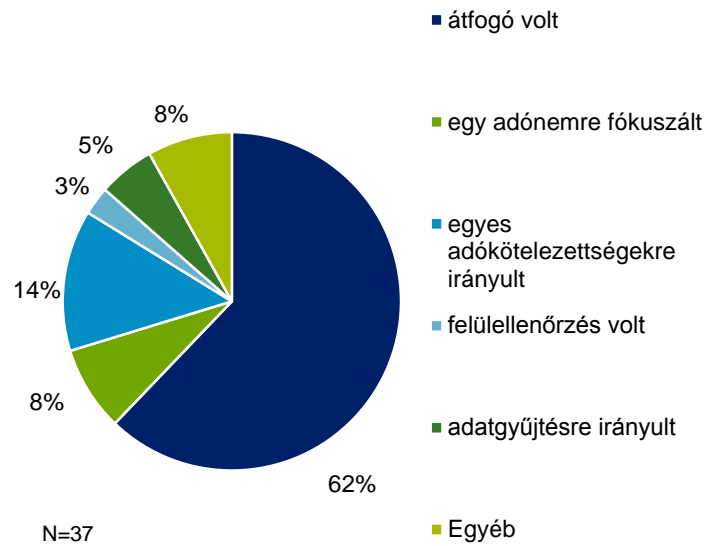

Ellenőrzési tapasztalatok

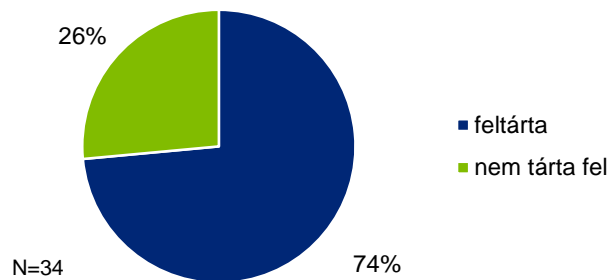
A tényleges ellenőrzési tapasztalatok tekintetében a válaszadók 62%-ánál átfogó ellenőrzést folytatott az Adóhatóság, ami valószínűleg abból következik, hogy a kutatás elsősorban nagyvállalatok körében zajlott. Ezzel szemben a válaszadók 14%-ánál egyes adókötelezettségekre irányult az adóellenőrzés, 8%-uk esetében pedig csupán egy adónemre fókuszált az ellenőrzés. A vizsgálat során a válaszadók 26%-a szerint a tényállást az Adóhatóság nem tárta fel.

A megkérdezett vállalatok 17%-a nem volt elégedett a revizorok munkájával, véleményük szerint nem voltak felkészültek az ellenőrök, valamint a vizsgálat maga tervezhetetlen és kiszámíthatatlan volt. A válaszadók 23% vélte úgy, hogy az ellenőrök felkészültek voltak az ellenőrzéssel kapcsolatban, a többség, 60% szerint azonban ugyan felkészültek voltak a revizorok, de nem volt iparági tudásuk.

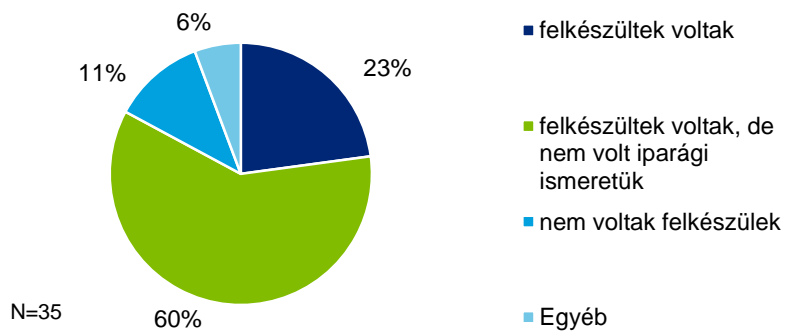
Ha volt Önöknél adóellenőrzés az elmúlt évben, akkor az

Az adóhatóság az ellenőrzés során a tényállást

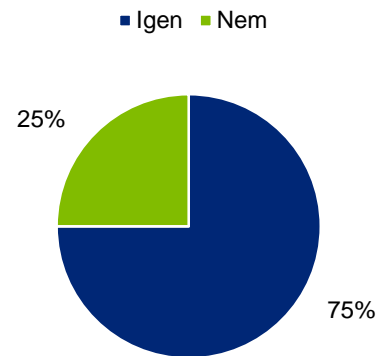

Az adóvizsgálat során a revizorok

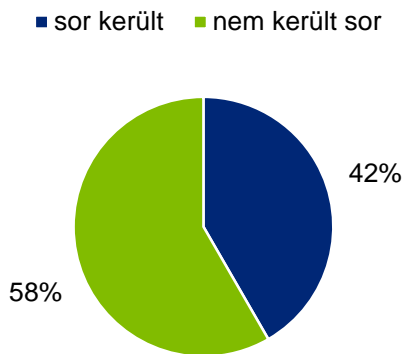
A határidőket illetően a válaszadók nagy része elégedett volt, 75%-uk szerint a törvényben foglalt határidőket az Adóhatóság betartotta az ellenőrzés során, kevesebb, azonban továbbra is jelentős számban válaszolták azt a kutatásban részt vevők, hogy a határidőket nem tartotta be az Adóhatóság. Az eljárás során, azok közül a vállalatok közül, amelyek kértek szakmai egyeztetést, nem minden esetben került erre sor. A válaszadók több mint felénél nem került sor szakmai egyeztetésre az adóeljárás során.

Az adóvizsgálat során a törvényben foglalt határidőket betartotta az adóhatóság?

N=36

Az adóeljárás során kérelmemre szakmai egyeztetésre

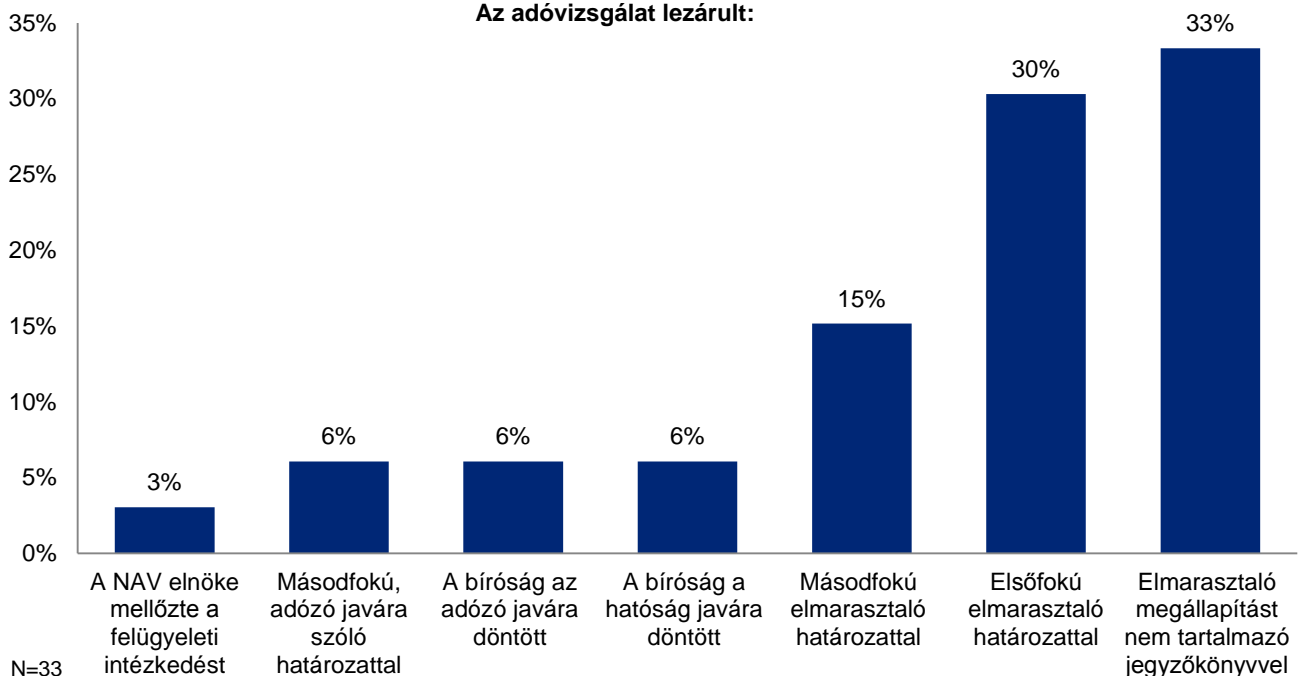

N=36

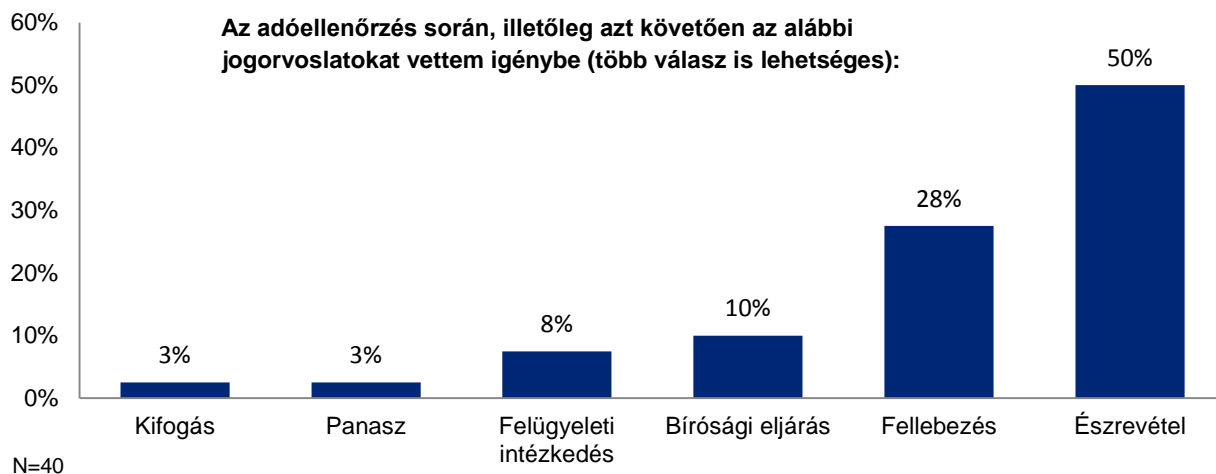
Az adóvizsgálat legnagyobb számban, a válaszadók 33%-nál elmarasztaló megállapítást nem tartalmazó jegyzőkönyvvel, de majdnem ugyanilyen mértékben, 30%-ban elsőfokú elmarasztaló határozattal zárult. Ezen kívül kisebb arányban ért véget az adóvizsgálat másodfokú elmarasztaló határozattal, valamint pár esetben a bíróság az adózó, pár esetben pedig a hatóság javára döntött. Elenyésző számban a NAV elnöke mellőzte a felügyeleti intézkedést.

A jogorvoslati lehetőségek közül a válaszadók fele észrevételt nyújtott be, 28%-uk fellebbezett, 10%-uk pedig bírósági útra vitte az ügyét.

Az adóvizsgálat lezárult:

N=33

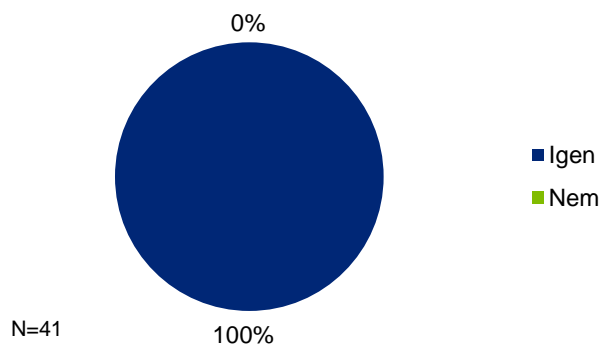
A felmérésben részt vevőket megkérdeztük arról, hogy véleményük szerint van-e olyan terület, és ha igen, mely terület az, ahol az Adóhatóság munkája javulhatna. A kérdésre igen sokféle válasz érkezett, a legtöbbször azt emelték ki, hogy az adóellenőrök munkájával nincsenek megelégedve, ezen belül is az ellenőrök felkészültsége és képzése terén lehetne még fejleszteni.

Ezen kívül újra felmerültek az ügyintézés és a panaszkezelés során tapasztalt problémák, különösképpen azok menete és időtartama. Kiemelnénk még ezen kívül az adózó barát hozzáállást, mivel több válaszadó szerint is ez egy olyan terület, ami egy javítandó terület az adóhatósági gyakorlatban.

Biztonság, bizonytalanság és versenyképesség

A válaszadók egy valamiben értettek teljes mértékig egyet, mégpedig a magyarországi adóbiztonsággal kapcsolatban. A kutatásban résztvevők mind úgy vélik, hogy magas az adózással kapcsolatos bizonytalanság az országban, és 93%-uk úgy véli, hogy ennek fő oka a jogszabályok gyakori változása. Ezen kívül komoly problémának vélik az adóhatóság gyakorlatában és nyilvános tájékoztatásaiban lévő ellentmondásokat és hiányosságokat, de a megkérdezettek kiemelték az adminisztrációs terheket, a bonyolult, új adókat is, valamint az adózási szakemberek egyre növekvő hiányát az állami szerveknél.

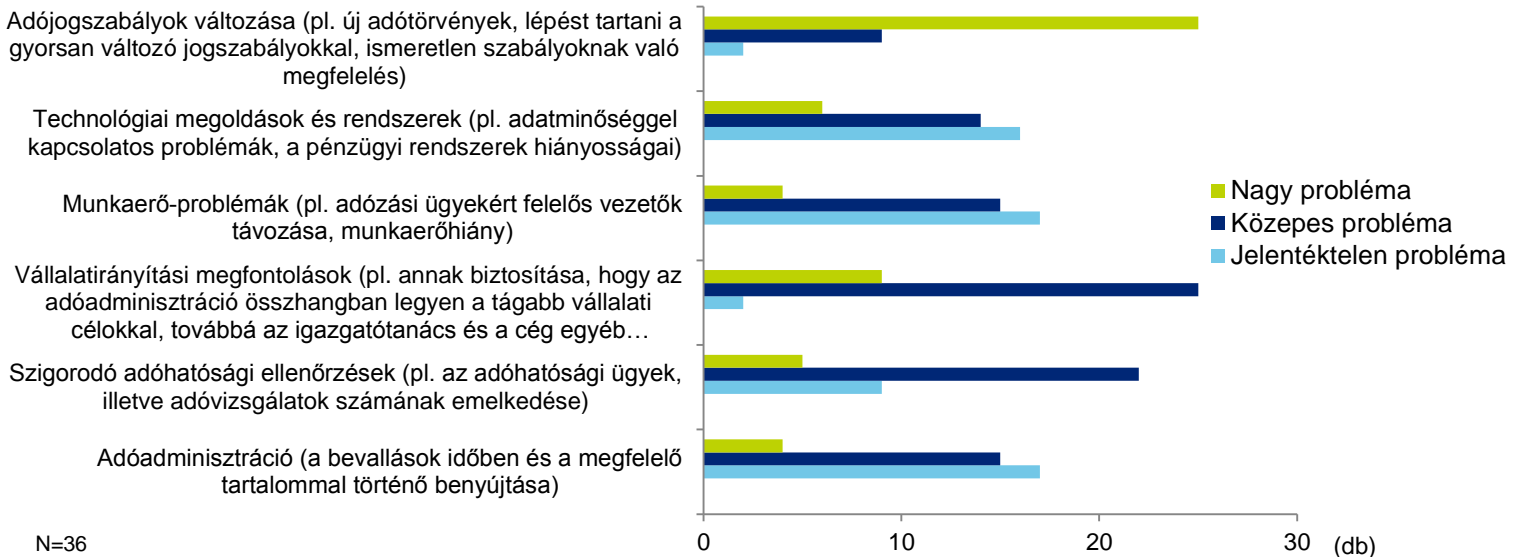
Ön szerint nagy az adózással kapcsolatos bizonytalanság az országban?

Arra a kérdésre, hogy mely adókockázatok és bizonytalanságok jelentik a legfőbb problémát, aggasztják leginkább a megkérdezetteket, szintén egyértelműen az adójogszabályok változását emelték ki a legtöbben. Közepes problémaként értékelték a vállalatirányítási megfontolásokat, valamint a szigorodó adóhatósági ellenőrzéseket.

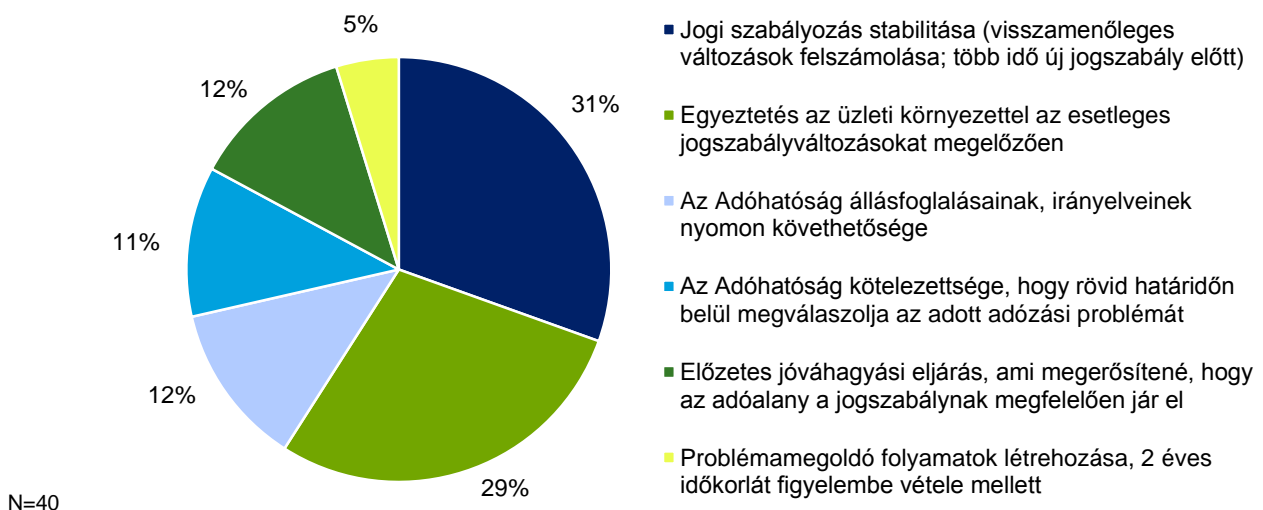
A munkaerő-problémák, a technológiai megoldások, valamint az adminisztráció a többihez képest jelentéktelen problémának számít. Európai szinten, a magyarországi adatokhoz hasonlóan, szintén az adójogszabályok gyakori változását tartják az adóbizonytalanság egyik legfőbb okának.

Mely adókockázatok és adózással kapcsolatos bizonytalanságok aggasztják Önt a leginkább, illetve jelentik Ön számára a legnagyobb fejfájást?

Az előzőekből következik, hogy a részt vevők igen nagy százaléka szerint leginkább a jogi szabályozás stabilitása javítana az adózási rendszer biztonságán. Nem sokkal kevesebben gondolták úgy, hogy mindemellett fontos tényező lenne a javulásban az esetleges jogszabályokról való egyeztetés az üzleti környezettel.

Véleménye szerint mely tényező javítana leginkább az adózási rendszer biztonságán? (több válasz is lehetséges)

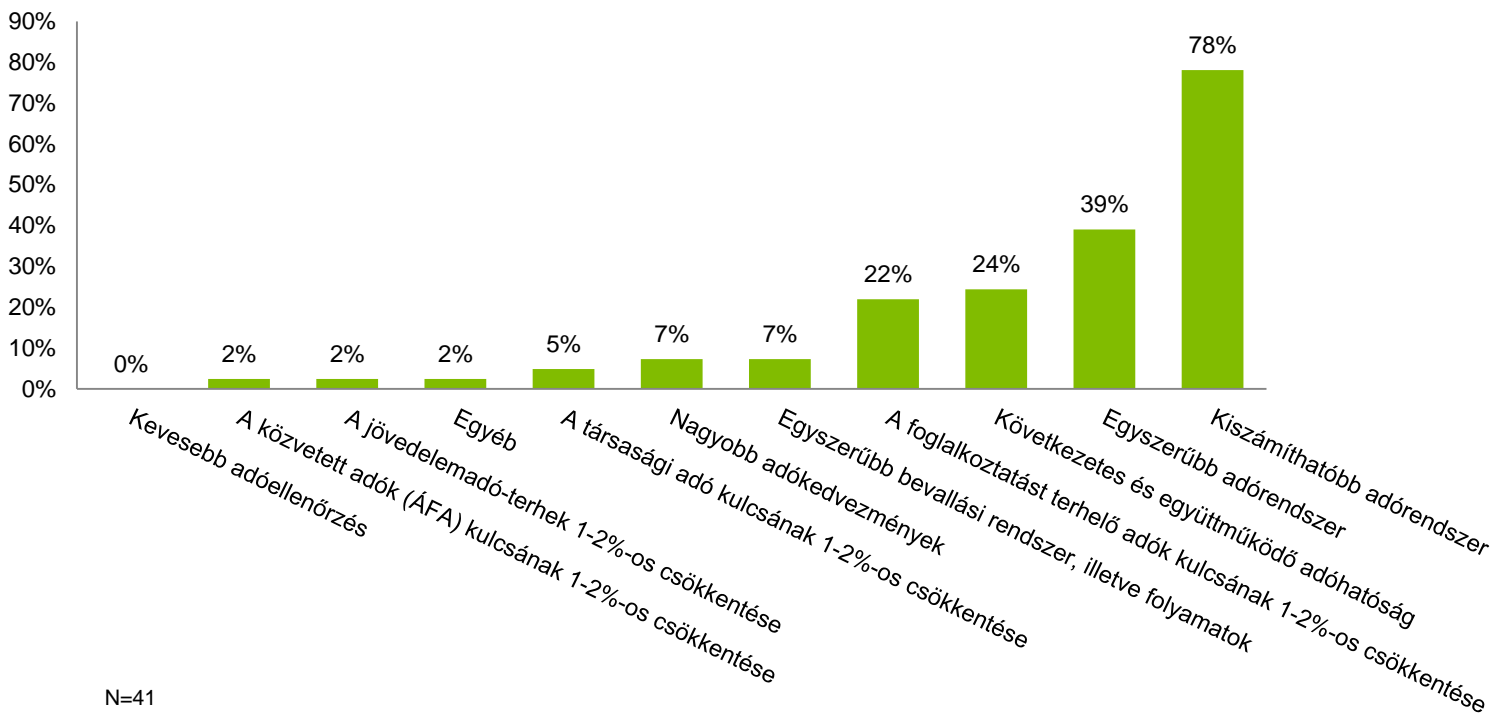

Magyarország versenyképességét illetően megkérdeztük a kutatásban résztvevőket, hogy véleményük szerint mely adójogi változások lennének a legkedvezőbb hatással az ország versenyképességére. A válaszadók nagy többsége szerint egy kiszámíthatóbb (78%), valamint egyszerűbb (39%) adórendszer gyakorolná a legkedvezőbb hatást Magyarországon versenyképességére.

Ezen kívül többen vélik úgy, hogy az adóhatóság következetes és együttműködő munkája, valamint a foglalkoztatást terhelő adók kulcsának 1-2%-os csökkentése is segítené versenyképesség javulását. Érdekes módon más adókulcsok, mint például az közvetett adók és a társasági adó kulcsának csökkentését igen kevesen jelölték meg.

Európai szinten, a magyarországi eredményekhez hasonlóan, szintén az adójogszabályok gyakori változását tartják az egyik legnagyobb problémának. Ebből következően az európai felmérésben résztvevők is úgy vélték, hogy egy kiszámítható és együttműködőbb adóhatóság jelentősen tudna javítani az adózási rendszer biztonságán, valamint az ország versenyképességén.

Ön szerint melyek azok az adójogi változtatások, amelyek a legkedvezőbb hatást gyakorolnák az ország kereskedelmi versenyképességére? (több válasz is lehetséges)

Nemzetközi összehasonlítás

A magyarországi adófelmérést követően a Deloitte európai szinten is végzett kutatást az európai adózási trendekkel kapcsolatban.

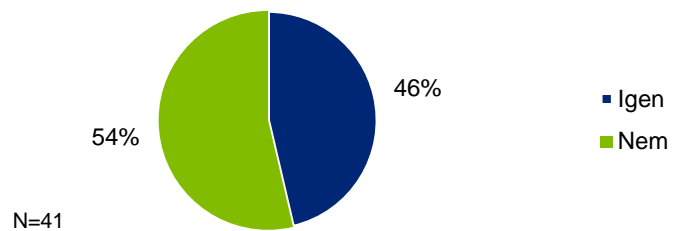
Összehasonlításképpen a magyar kérdőívet kitöltőket is megkérdeztük, arról, hogy ha cégük más európai országban is tevékenykedik, mely(ek) az(ok) az ország(ok), ahol adózási szempontból legkedvezőbb, illetve legkedvezőtlenebb a működés. Adózási szempontból legkedvezőbb országnak jelölték meg Svájcot, Lengyelországot, Németországot, Csehországot, Szlovákiát, Belgiumot és az Egyesült Királyságot. Ezzel szemben adózási szempontból kedvezőtlen országnak jelölték meg Görögországot, Oroszországot, Romániát és Magyarországot. Az Európai adófelmérés során a kérdőívet kitöltők közül szintén a legtöbben az Egyesült Királyságot, valamint ezen kívül még Hollandiát tartják adózási szempontból a legkedvezőbb országoknak, és nagy kihívást jelent számukra az olaszországi, a francia és az oroszországi működés a legnagyobb európai gazdaságok közül.

Adóstratégia

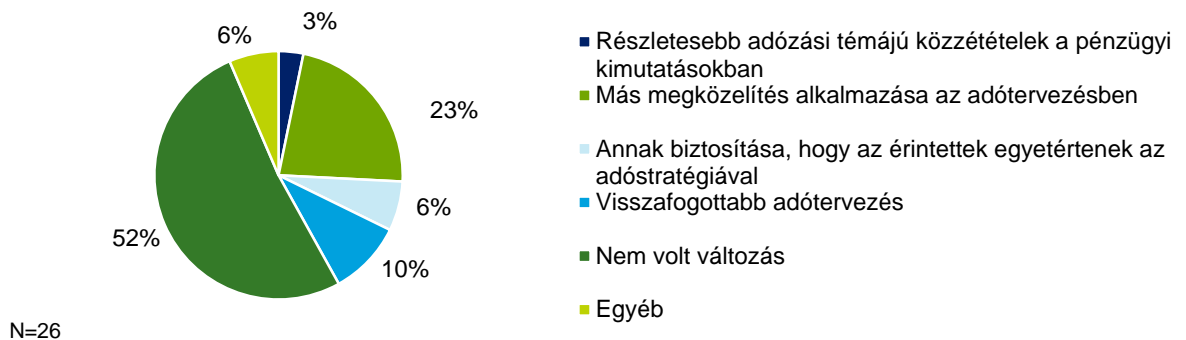
A vállalati adóstratégiával kapcsolatban arról kérdeztük a felmérésben résztvevőket, hogy véleményük szerint szigorodtak-e az ellenőrzések ezen a téren az elmúlt egy évben. Kicsivel több, mint a válaszadók fele gondolja úgy, hogy nem szigorodtak az ellenőrzések, míg 46%-uk szerint igen.

Válaszul arra, hogy hogyan reagáltak a szigorúbb ellenőrzésekre, a válaszadók 27%-a az adótervezés kapcsán alkalmazott más megközelítést, 12% pedig visszafogottabb adótervezést alkalmazott. Legnagyobb számban azonban (62%) nem eszközöltek változást.

Ön szerint általánosságban elmondható, hogy a vállalati adóstratégia terén jelenleg szigorúbbak az ellenőrzések, mint mondjuk egy évvel ezelőtt?

Ha igen: Az Ön cége hogyan reagált arra, hogy a vállalatok adóstratégiáját szigorúbban ellenőrzik?

A kutatás fenti eredményei tükrözik az alapvetően pozitív kapcsolatot a társaságok és az adóhatóság között, azonban rámutatnak azokra a területekre – jogszabályi bizonytalanságok, nehézkes adminisztratív eljárások, adóellenőrök munkája – amelyek további fejlesztése révén fokozható a problémamentes és gördülékeny kooperáció.

Kapcsolat

Dr. Kövesdy Attila

Vezető Partner

Deloitte Zrt.

Tel: +36-1-428-6728

E-mail: akovesdy@deloitteCE.com

Az Év Adótanácsadó Cége Közép-Európában
International Tax Review European Tax Awards
2012, 2013, 2014

A Deloitte név az Egyesült Királyságban "company limited by guarantee" formában alapított Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL”) társaságra, tagvállalatainak hálózatára és kapcsolt vállalkozásaira utal. A DTTL és valamennyi tagvállalata önálló, egymástól elkülönülő jogi személy. A DTTL (vagy „Deloitte Global”) nem nyújt szolgáltatásokat ügyfelek számára. A DTTL és tagvállalatai jogi struktúrájának részletes bemutatását a következő link alatt találja: www.deloitte.hu/magunkrol.

Magyarországon a szolgáltatásokat a Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. (Deloitte Kft.), a Deloitte Üzletviteli és Vezetési Tanácsadó Zrt. (Deloitte Zrt.) és a Deloitte CRS Kft. nyújtja (melyek közös neve "Deloitte Magyarország"). Mindhárom társaság a Deloitte Central Europe Holdings Limited tagvállalata. A Deloitte Magyarország négy szakmai területen - könyvvizsgálat, tanácsadás, adó- és jogi valamint kockázati tanácsadási területeken - tölt be kiemelkedő szerepet az országban, és kínál szolgáltatásokat több mint 400 hazai és külföldi szakértője segítségével. (Ügyfeleinknek együttműködő ügyvédi irodánk, a Deloitte Legal Szarvas, Erdős és Társai Ügyvédi Iroda nyújtja a jogi tanácsadási szolgáltatásokat.)

A jelen dokumentum és a benne foglalt valamennyi információ a Deloitte Magyarország társaságaitól származik és célja, hogy bizonyos témakör(ök)ben általános információkkal szolgáljon, de nem tárgyalja az adott témakör(öke)t annak teljességében. A jelen dokumentumban megadott információk nem minősülnek számviteli, adóügyi, jogi, befektetési, tanácsadási illetve egyéb szakmai szolgáltatásnak. Ezek az információk nem képezhetik ügyfeleink üzleti döntéseinek kizárólagos alapját. Ügyfeleinket arra kérjük, hogy pénzügyeiket vagy üzletvitelüket befolyásoló bármely döntésük meghozatala, vagy a döntésnek megfelelő magatartás tanúsítása előtt kérjék képzett szakmai tanácsadóink véleményét.

Jelen anyagok és a bennük foglalt információk tájékoztató jellegűek és esetlegesen hibákat is tartalmaznak, amelyekért a Deloitte Magyarország sem kifejezetten, sem hallgatólagosan nem vállal felelősséget, és amelyek nem minősülnek a Deloitte Magyarország állásfoglalásának. Az előzőek érintése nélkül a Deloitte Magyarország nem garantálja az anyagoknak és / vagy a bennük foglalt információknak a hibamentességét, továbbá a teljesítés vagy a minőség valamennyi egyedi kritériumának való megfelelést sem. A Deloitte Magyarország cégei nem felelnek a szolgáltatásaik piacképességére, vagy adott célra való alkalmassága, jogtisztasága, versenyképessége, biztonsága és pontosságára vonatkozásában.

Ügyfelünk a jelen anyagot és a benne foglalt információkat a saját felelősségére használja, és teljes mértékben felelősséget vállal a jelen dokumentum és a benne foglalt információk használatából eredő következményekért, esetleges veszteségekért. A Deloitte Magyarország cégei nem vonhatók felelősségre jelen dokumentum, vagy a benne foglalt információk felhasználásával kapcsolatosan felmerülő közvetlen, közvetett, járulékos, következményes, büntető jellegű vagy bármilyen egyéb kárért, valamint egyéb veszteségért sem, legyen az szerződéses, jogszabály szerinti vagy magánjogi (például gondatlanságból fakadó).

A fent írtaktól eltérően amennyiben az információk és az anyagok kifejezetten az Ügyfél és a Deloitte Magyarország között létrejött szerződés végleges teljesítéseként kerülnek átadásra, a Deloitte Magyarország felelősséget vállal azért, hogy a szolgáltatásnyújtás és - amennyiben van - az elkészült termék szerződésszerű. A Deloitte Magyarország rögzíti, hogy az anyagok és az információk kizárólag a szerződésben meghatározott személyek / szervezetek számára készülnek és célokra alkalmasak. A Deloitte Magyarország minden felelősséget kizár az Ügyfél által rendelkezésre bocsátott dokumentumokból, anyagokból, információkból és adatokból fakadó vagy azokkal összefüggő károk vonatkozásában. Minden itt nem szabályozott kérdésre a vonatkozó szerződés irányadó.

Ha a fenti rendelkezések bármelyike bármilyen okból nem érvényesíthető, a többi rendelkezés továbbra is hatályban marad és alkalmazandó.